

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
ČETRETEK
10. NOV.
1994

Letnik XLIX
Štev. 45 (2780)

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt
Poštni urad
9020 Celovec
P. b. b.

Lojzeta Wieserja naj bi po grožnji varovala policija

Psihološki pritisk iz desnoekstremnega kota na založbo Wieser se nadaljuje. V torek, 8. novembra, je Založba dobila novo pismo z doslej najbolj jasno grožnjo po življenju.

V pismu, oddanem v Mauthausnu, kraju nacističnega kacetca, po pozdravu »Sieg heil! Herr Wieser« pisec poziva založnika, naj že končno napiše svoj testament, preden bo prepozno. Kajti časa nima več dosti, ker »smo sklenili, da prihodnjega leta ne boste dočakali. Vi in vaši hujšakci proti desnici ne boste več dolgo živeli«. V z »Graf Starhemberg« podpisanem pismu so tudi smrtne grožnje vsem, »ki hočejo preprečiti vzpostavitev Ostmarke in ki pomagajo tujcem, da se tu udomačijo«. Na koncu še obljuba, da bojo tudi policisti, ki da so vsi »riti«, dobili majhno pisemce. Na pismu sta še običajna Sieg heil in kljukasti križ.

V posebni tiskovni izjavi Založba Wieser ponovno obžaluje, da ni bila obveščena o stopnji in razvoju preiskav in da na deset vprašanj, ki jih je v zvezi s pisem-

ske bombo zastavila slovenskemu zunanjemu in avstrijskemu notranjemu ministrstvu, ni dobila odgovora.

Na najnovejšo pisemsko grožnjo so varnostne oblasti že reagirale: založnik Lojze Wieser naj bi imel odslej osebno varuho.

Pa tudi javna dvojezična šola v Celovcu in njeni dijaki so od prejšnjega tedna dalje pod močnim varstvom. Pred vhomom šole vseskozi stoji policist, celoten objekt ponoči stražijo, policija pa varuje tudi prihod in odhod šolarjev v šolo oz. domov. To varstvo sta dosegla združenje staršev in učiteljski zbor javne dvojezične šole v razgovorih s policijo.

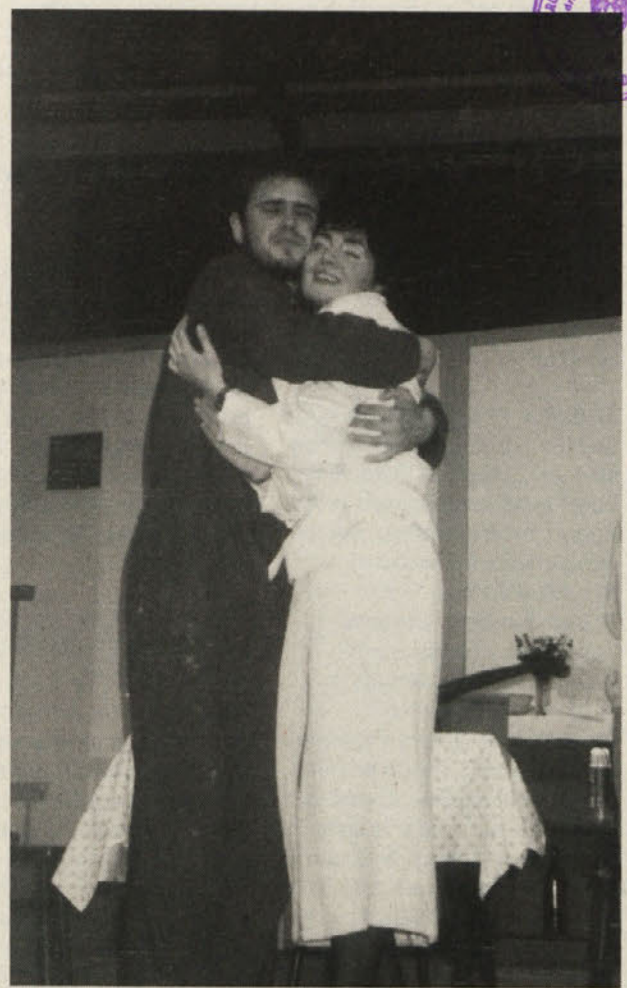
Tiskovni referent notranjega ministra Löschnaka Walter Kratzer pa je našemu dopisniku z Dunaja dejal, da je notranje ministrstvo odredilo »vse možne ukrepe« – od nadzorovanja poštnih pošiljk že pri poštnem uradu do policijske zaščite in sicer »za cel seznam društev in oseb«. Točnejših informacij nam Kratzer ni dal, je pa rekel, da so pripravljene za

»vse možne primere«. Poleg tega je pripravljeno ukrepati »z vsemi možnimi sredstvi«, da bi zagotovilo varnost oseb in premoženja. Potrdil je, da je bilo notranje ministrstvo obveščeno o priznavalnem pismu bivšemu slovenskemu zunanjemu ministru Peterletu, o katerem so ga obvestili iz Ljubljane, vidno pa ni ukrepalo, da ne bi povzročilo panike med prebivalstvom.

V slovenskih organizacijah in med koroškim prebivalstvom je ponovna, tokratna grobna grožnja založniku Lojzetu Wieserju povzročila ogorčenje in izraze solidarnosti z njim. Med prvimi (glej desno) mu je svojo solidarnost izrazila Založba Drava.

Ob zaključku redakcije pa smo zvedeli, da policija le slabo opravlja svojo varovalno dolžnost, saj Wieserja obiskuje le občasno, zaradi česar je že izrazil svoje nezadovoljstvo.

*Franc Wakounig
Igor Schellander*

V soboto zvečer so v Selah pripravili prav prijeten gledališki večer. Pod režiserskim vodstvom Francija Končana so zaigrali Kishonovo komedijo »Poročni list«. Predstava je zabavala poln farni dom gledalcev. Na gornji sliki glavna igralca Silvija Male in Martin Dovjak. Več na 5. strani.

Izjava in poziv k solidarnosti

Kot poslovodja novo koncipirane založbe »Drava« ponovno izražam kolegu Lojzetu Wieserju in njegovim sodelavkam in sodelavcem svojo neomejeno solidarnost. Zame in za avtorje in avtorice naše založbe je izredno pomembno, da nastopamo proti vsakršnemu dogmatskemu, netolerantnemu in rasistično-nacionalističnemu ogrožanju.

Zato pozivamo vse umetniške ustvarjalce in politike, da se solidarizirajo z ogroženimi in da strnjeno nastopimo proti nadaljnji desnoekstremistični radikalizaciji.

Dr. Helga Mračnikar, Drava

Obisk predstavnika SE

V ponedeljek in torek, 7. in 8. novembra, se je na Koroškem mudil Alfredo Miccio, predstavnik Sveta Evrope, zadolžen za ukrepe zaupanja. V ponedeljek se je srečal z uredništvom Slovenskega vestnika, v torek pa je imel izčrpne pogovore s člani izvršnega odbora Zveze slovenskih organizacij. Več o njegovih stališčih preberite v intervjuju na 2. strani.

Maturanti dvojezične zvezne trgovske akademije

VABIJO NA

1.

maturantski ples

v soboto
12. 11. 1994
ob 20. uri

v domu sindikatov v Celovcu

Igrala bosta ansambla »Alpe-Adria-Sextett« in »Original Tscheppaschlucht-Quintett«

Mize lahko rezervirate v tajništvu TAK, tel. 0 46 3 / 38 24 00

VABILO

INTERVJU Z ALFREDOM MICCIOM

Prizadevamo se za boljše odnose z manjšinami

Vi ste pri Svetu Evrope pristojni za ukrepe ustvarjanja zaupanja. Kakšni in kateri so ti ukrepi?

To je nov program, z njim smo začeli v juniju letos. Njegov namen je v evropskih državah razvijati razumevanje med manjšinami in drugimi skupinami. Delujemo na treh ravneh:

- civilna družba
- masovna obveščevalna sredstva (mediji) in
- politični predstavniki oz. voditelji.

Na prvi in drugi ravni skušamo razviti projekte, ki to razumevanje in zaupanje usmerjajo v pozitivno smer, in trenutno jih v Evropi teče več. V Estoniji naprimer podpiramo televizijski program v ruščini, ki je namenjen ruski manjšini v državi. Ta manjšina ne govori estonsko in tako tudi ne more slediti razvoju v državi. Estonska televizija nam je izrazila željo po integraciji ruske narodne skupnosti v televizijski program in nas prosila za pomoč pri razvijanju ruskega programa. Mi to podpiramo moralno in finančno.

Ali podpirate tudi časopisne projekte za manjšine?

Pripravljenih imamo več predlogov in upamo, da bomo nekatere od njih lahko uresničili. V glavnem pa podpiramo kulturo in tradicije manjšin in prav se-

daj razvijamo program v Bolgariji za turško manjšino, pa tudi v Romuniji, kjer je več narodnih skupnosti, smo dejavni. Tam smo predvsem prisotni pri Romih in Madžarih. Romov je v Romuniji uradno 400.000, a tako vlada kot Romi sami vedo, da jih je dejansko skoraj dva milijona. In zanje bomo nekaj storili.

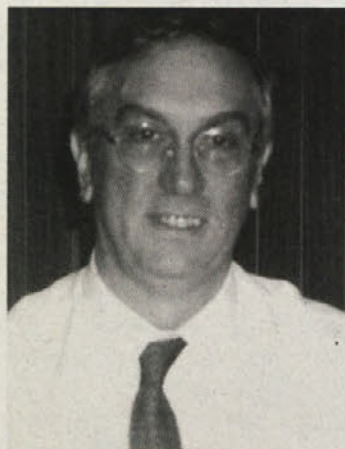
Kakšno pa je sodelovanje s političnimi predstavniki v posameznih državah?

Zelo celovito. Da smo lahko posrednik, skušamo razviti neformalne vezi. Pred nedavnim smo bili v Moldaviji, kjer smo se pogovarjali z zastopniki manjšine Gagavsev, to je s turškimi kristjani (edini turški narod, ki je pokristjanjen – op.ured.), in moldovsko vlado ter skušali uskladiti točke v podporo Gagavsom. O tem smo se menili tudi z romunsko vlado, ki nas bo v teh vprašanjih skušala podpreti.

Ali je koncept splošen ali pa obstajajo specifični odtenki za posamezne regije, pokrajine in probleme. Tu mislim na primer na regijo Alpe-Jadran?

Naš program je še premlad, da bi lahko govorili o kakršnikoli specifikaciji. Smo pa seveda odprti za vse predloge in kreativni pri reševanju problemov. Jasno je, da na začetku ne smemo meniti, da je že vse odlično.

V prihodnjih dveh letih si bomo šele nabrali toliko izkušenj, da bomo lahko razvili trdnjše oblike delovanja v podporo manjšin in tako krepili razumevanje med posameznimi skupinami. Verjetno bomo po dveh letih dosegli točko, ko bomo preverili svoje izkušnje

Alfredo Miccio

in morda svoje koncepte in predstave spremenili.

Trenutno pripravljamo v Svetu Evrope bazična načela in upamo, da bomo do konca leta to izpeljali.

Celovška univerza je bistveno sodelovala pri formuliranju načel ukrepov zaupanja. Kako v Strassbourgu ocenjujete njeno delo?

Delo, ki ga v Celovcu opravlja Brigitte Busch in Mirko Wakounig, po našem prepričanju

sodi med najboljše oblike sodelovanja. Zadnje mesece smo že začeli informativno sodelovati z univerzo samo. Po vsej verjetnosti bomo to sodelovanje institucionalizirali. Predvsem dialog o manjšinah in o različnih rešitvah manjšinskih vprašanj v Evropi bo treba z različnimi državami okrepiti. Iz diskusije in analize različnih hipotez naj bi dobili instrumentarij za naše načrte in za osebe, ki se ukvarjajo z manjšinskimi problemi na vseh ravneh družbe.

Celovška univerza ima stike tudi z opozicijskimi krogi v Beogradu oz. Srbiji in je zaradi tega bila označena kot »duhovni lomilec embarga«. Kaj menite vi o stikih s srbskimi opozicionalci?

Stiki so zelo važni in ne smejo biti omejenim samo na eno skupino. Dialog je ključnega pomena za spoznavanje in dožemanje neke situacije.

Kdo financira vaše dejavnosti?

Osnovno jih financira Svet Evrope.

Ali lahko kakšna država projekt tudi blokira?

Ne. Jaz govorim o financiranju. O projektih odloča naš komite za odobrenje. Če je projekt dober, ga potrdi, drugače pa ga odkloni. Tozadevni sklep je vselej kolegialen.

Če je projekt dober, ga predložimo vladam več članjenih držav, ki ga potem po načelu prostovoljnih prispevkov ali podpor podprejo ali pa ne. Tako se je zgodilo tudi z zgoraj omenjenim projektom estonske televizije za ruski spored. Finska se je odločila, da ga podpre in je vplačala 300.000 frankov. Medtem hočeta ta projekt podpreti še dve drugi evropski državi.

Alfredo Miccio, po rodu Rimljan in po poklicu pravnik, ima za sabo pestro poklicno kariero. Šest let je bil v italijanskem notranjem ministristvu zadolžen za mednarodne stike, se zaposlil v Svetu Evrope in bil tajnik za begunska in imigracijska vprašanja generalne skupščine. Leto dni je delal v rimski komisiji za človekove pravice in zatem na vodilnem mestu v ženevski mednarodni komisiji za migracijo. Tri leta je vodil nemški oddelek komisije in bil pristojen za prevzem in oskrbo beguncev. Zatem je bil tri leta politični svetovalec generalnega direktorja in navsezadnje direktor za raziskave in razvoj projektov. Junija letos je po nalogo Sveta Evrope obiskal področja zalivskih držav in je v Severnem Iraku študiral med drugim problematiko kurdskega vprašanja.

Pogovor opravil Franc Wakounig

Kristalna noč in pisemske bombe

V ozračju pisemskih groženj, pisemskih bomb in rastočega neonacističnega terorizma se te dni spominjamo dveh zgodovinskih dogodkov, ki sta imela dramatične posledice za nadaljni razvoj v Nemčiji in Evropi.

To sta nacistična kristalna noč 8./9. novembra 1938 in padec berlinskega zidu 9. novembra 1989.

Prvi je bila izraz perverzности in brutalnosti nacistične ideologije in diktature, drugi pa je pomenil konec diktature iznakaženega socializma.

V kristalni noči novembra 1938 so iz strankinih central NSDAP in s soglasjem ter sodelovanjem najvišjih državniških vrhov takratne Nemčije dirgirane mase »spontano« napadle Jude ter tako »izrazile svoje ogorčenje nad njihovim vplivom v Nemčiji«. V Avstriji je bil napad na Jude precej hujski kot v samem rajhu.

V tisti noči je zgorelo na stotine molilnic, sinagog in zasebnih judovskih hiš, po bitih in težko ranjenih je bilo

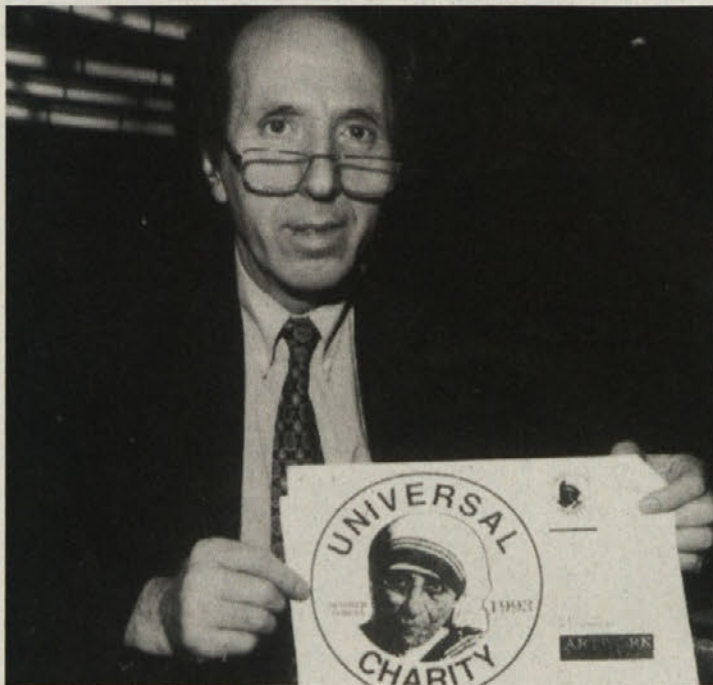
na tisoče judovskih občanov in mnogo sta jih gestapo in policija odvedla v taborišča, od koder se niso več vrnil. Cinizem pa je dosegel svoj višek v dveh oblikah: zaradi razbitega stekla, ki je ležalo po cestah, so ta pogrom imenovali »Reichskristallnacht / kristalna noč« in Judje so morali plačati poseben davek.

Pred petimi leti se je na pritisk ljudi sesul berlinski zid. Takrat je prevladovalo idilično vzdušje. A streznitev je prišla kaj kmalu. Vzhodna in zahodna Nemčija sta se razvili različno. Socialnim in gospodarskim problemom so se pridružili nacionalizem, nasilje, mržnja in sovraštvo do tujcev, požigi turških domov ter strah pred političnim zaostrovanjem.

Ta zaostritev seveda ni obšla naše države in tudi ne naše narodne skupnosti. Spoznati smo morali številne oblike neonacističnega nasilja in rovarjenja. Kot da kristalne noči ni bilo.

Franc Wakounig

ELAN in Mati Tereza

Namesto točnih odgovorov je dozdevni industrijalec Frank Kadriu novinarjem ponujal podobice Matere Tereze

V petek, 11. novembra, se bo odločilo, ali bo nekdanji »paradni konj« slovenskega gospodarstva, tovarna smuča ELAN v Begunjah, postala last ameriškega podjetnika albanskega rodu Franka Kadrija (po drugih verzijah se piše Kadria) ali ne? Elan je po stečaju pred nekaj leti (takrat je bil slovenski premier Lojze Peterle) prešel v hrvaško last, prevzela ga je Pri-

vredna banka Zagreb, ki je za stečajno maso plačala okoli 30 milijonov mark. Sedaj pa večino njegovih delnic prodaja za 70 milijonov nemških mark.

Kdo je Frank Kadriu (alias Kadria)?

Po informacijah naj bi katoliški Albanec v ZDA menda naredil paradno gospodarsko kariero po vzorcu »od pomivalca krož-

nikov do milijonarja«. V San Diegu v Kaliforniji je razvil-firmo Elite America Corporation, ki pa po informacijah koroške gospodarske zbornice ni na seznamu podjetij!

Podjetje ima v Vidmu svojo evropsko podružnico, njen vodja je Enrico Tomizzo. Z njim je Kadriu pred dnevi obiskal Elan, vendar je bil glede svojih poslov bolj molčeč. Rajši je kazal podobo Matere Tereze in obljubljal, da bo čez dve leti kandidiral za predsednika Albanije. Priznal pa je, da je zadeva okoli Elana zanj gospodarsko nepoplačljiva reklama, kajti tako je postal pojem in sinonim za trgovca tudi v ZDA, kjer ima Elan sloves t.i. »blue chipsa«, to je zelo dobre firme.

70 milijonov za nakup večine Elanovih delnic je Kadriu založil na celovski Hipo-banki. Sicer ni hotel povedati, kdo mu je posredoval odprtje konta, med osebami, ki naj bi bile vezni člen pa bi naj bil tudi dr. Zdravko Velik. Ta je v razgovoru za SV to govorenje zavrnil in dejal, da ni posredoval.

Okoliščine in dejstva v zvezi s prodajo ELANA so seveda prava paša za govornice in špekulacije. Koliko je na vsem tem resničnega, se bo morda v petek, 11. novembra, začelo svitati.

Franc Wakounig

ITALIJA – SLOVENIJA – PETERLE

Končno stop italijanskemu izsiljevanju

Pogajanja med Slovenijo in Italijo se bodo začela znova, vendar ne na osnovi toliko sporne Oglejske izjave, ki sta jo 10. oktobra podpisala slovenski in italijanski zunanji minister, Lojze Peterle in Antonio Martino. V ponedeljek je slovenski veleposlanik v Rimu Marko Kosin vložil predlog pri italijanski vladi za začetek novih pogovorov in povabilo italijanskemu zunanjemu ministru Martinu, naj prihodnji teden obišče Slovenijo.

Da v italijanskih političnih krogih aktivno razmišljajo o potrebi ureditve odnosov s Slovenijo, kažeta dve izjavi zunanjega ministra v zadnjih dneh. Najprej je ob obisku na Kitajskem izjavil, da se bo Italija prizadevala za približevanje Slovenije Evropski skupnosti, »kljub slabim nameram, katere ji pripisujejo v Ljubljani«, ob vrnitvi v Rim pa je dejal, da bo skušala pozabiti »žalitev, s katero jo je prizadela slovenska vlada«. Ta žalitev pa naj bi bila seveda zavrnitev dogovora med Peterletom in Martinom v Ogleju in nato še 28. 10. v Rimu.

Zdaj se torej začenja od začetka in vse dosedanje neprijetnosti bi bilo najboljše pozabiti, potegniti črto čez zadnje dogodke v odnosih z Italijo. Medtem je zunanji minister v odstopu Lojze Peterle dokončno odstopil in se preselil v poslansko klop v slovenskem parlamentu. Miru pa še ni. V Sloveniji se razplamteva strankarska vojna, ki jo z napadom kot najboljšo obrambo vodi prav predsednik Slovenskih krščanskih demokratov Peterle. Če vedno namreč trdi, da so bili dogovori z Italijo dobri in da je vladina zavrnitev rezultat načrtne kampanje liberalne demokracije in združene liste proti njegovi stranki in njemu osebno. Obtoževanje že presega vsako mero okusa, najhujše pa je, da škoduje ugledu Slovenije in slabi pogajalske pozicije z Italijo.

Občutljivi odnosi z Italijo

Če hočemo razumeti problematiko sedanjih slovensko-italijanskih odnosov, moramo poseči v preteklost vsaj do 1. svetovne vojne. Tedaj se je Italija borila na strani aliance proti Avstro-Ogrski in Nemčiji. Po porazu in razpadu avstro-ogrške monarhije je za nagrado dobila poleg Južne Tirolske in Aoste tudi velik del slovenskega ozemlja od Ilirske Bistrice, Postojne, Idrije, Cerknega, Posočja vse do Triglavskega pogorja. To ji je pripadlo po rapski pogodbi, ki jo je leta 1920 podpisala s Kraljevino SHS, pozneje Jugoslavijo. Z nastopom dučejevega fašizma se je začelo strašno zatiranje slovenskega življa, preganjanje, razlastitve, prepoved kul-

turnega delovanja, spremembe imen, prepoved jezika itd. Takrat so se iz teh predelov množično izseljevali in bežali Slovenci.

Med drugo svetovno vojno je Italija v paktu s Hitlerjevo Nemčijo po napadu na Jugoslavijo dodatno zasedla Ljubljansko pokrajino in Dolenjsko, za boj proti partizanskemu osvobodilnemu gibanju pa pomagala organizirati belo gardo in tako neposredno vplivala na začetek bratomorne državljanske vojne.

Na Primorskem in sploh po vsem dotlej k Italiji priključenem ozemlju pa se je tedaj raz-

Njuna pota se razhajajo – Janez Drnovšek, Lojze Peterle

vil močan partizanski odpor. Po kapitulaciji Italije v septembru 1943 je partizanska vojska razglasila priključitev slovenske Primorske in Istre k novi Jugoslaviji. Partizanske enote so v začetku maja 1945 zasedle tudi Trst in Gorico, vendar so se morale na pritisk protikomunističnih zaveznikov (Churchill), kot iz Koroške, umakniti. Na delu nekdanjega slovenskega in hrvaškega ozemlja pod Italijo je bilo začasno ustanovljeno Samostojno tržaško ozemlje (STO).

Mejno vprašanje je vsaj deloma razrešil Londonski sporazum iz oktobra 1954. Italiji je pripadla cona A, Jugoslaviji pa cona B s Kprom, Izolo, Piranom in Istro.

Osimski sporazum

Dokončna ureditev mejnega vprašanja in podpis sporazuma med Jugoslavijo in Italijo je bila dosežena leta 1975 po dolgotrajnih pogajanjih, ki jih je za jugoslovansko stran vodil slovenski diplomat Boris Šnuderl. V sporazumu so bile poleg meje vključene tudi pravice manjšin na obeh straneh meje, izgradnja cestnih povezav, proste trgovinske cone idr.

Premoženjsko-pravne zadeve sta obe državi uredili z Rimskim memorandumom leta 1983, po katerem naj bi Jugoslavija Italiji za odvzeto premoženje v coni B izplačala 110 milijonov dolarjev.

Razpad Jugoslavije in nove okoliščine

Po razpadu Jugoslavije sta na tem področju nastali samostojni državi Slovenija in Hrvaška. Slednja z Italijo meji samo na morju. Italija je obe državi (de-

Michelis) priznala v paketu držav Evropske skupnosti, leta 1992 pa je ratificirala vse sporazume, sklenjene z nekdanjo Jugoslavijo. V času slovenskega prizadevanja za vključitev v evropske asociacije, predvsem pa v zadnjem letu, pa se je politična podoba Italije zelo spremenila. Izrazit premik v desno in vstop neofašistov v vladno koalicijo je začel spreminjati tudi odnos do majhne Slovenije. Začelo se je z italijansko zahtevo po spremembi Osimskega sporazuma, Slovenija pa je tedaj pristajala samo na nadgradnjo, v povezavi z italijanskim pogojevanjem za sloven-

sko približevanje Evropi pa na male korekture sporazuma kot izraz dobre volje.

Prava kriza v odnosih med obema državama se je začela ob prizadevanjih Slovenije za začetek pogajanj o pridruženem članstvu v Evropski uniji. Itali-

Italijani zahtevajo vrnitev nacionalizirane lastnine v naravi. Kaj to v praksi pomeni? To pomeni, da bi Italijani, če bi obveljale njihove formulacije v doslej znanih predlogih sporazumov, postali lastniki tudi nekaterih strateških območij v Sloveniji. Med vojno je v Sloveniji na primer z vaticanskim kapitalom poslovala družba Emona, ki je odkupila precej zemljišč od kočevskih Nemcev. Kaj bi se zgodilo, če bi dopustili tudi vračanje te lastnine? Preprosto, da bi italijanska država oziroma nasledniki teh podjetij postali lastniki velikega dela kočevskih gozdov. Tega res ne moremo dovoliti, niti načeloma.

Zgodovinar dr. Tone Ferenc, Mladina, nov. 1994

ja je jasno napovedala svoj veto, kolikor Slovenija ne spremeni lastninske zakonodaje za nepremičnine, ob tem pa začela postavljati tudi zahteve za povračilo nepremičnin nekdanjim italijanskim državljanom v Slovenski Istri.

Prvo zahtevo je z vladno izjavo Slovenija pripravljena izpolniti, vendar le v prilagoditvi evropski lastninski zakonodaji, o nadaljnjih italijanskih zahtevah, vključujoč zaščito italijanske manjšine v Sloveniji (ne

pa slovenske v Italiji) pa sta se v Ogleju pogovarjala zunanja ministra Martino in Peterle (tedaj že v odstopu).

Podpisala sta tudi Oglejsko izjavo, ki naj bi bila osnova za podpis meddržavnega sporazuma med premieroma Drnovškom in Berlusconiem. Po samozavestnih Peterletovih izjavah se je izkazalo, da je izjava v škodo Sloveniji, uspeh pa v bistvu pristajanje na italijanske zahteve. Slovenska vlada je izjavo zavrnila in po besedah Janeza Drnovška sklenila izposlovati nove pogovore, zato je Peterle še enkrat odšel v Italijo (Rim, 28. 10.), tokrat z jasno strategijo slovenske vlade. Tudi v Rimu je popuščal italijanski strani, razgovore pa je spet označil za uspešne.

Ker je vlada tudi drugič zavrnila italijansko-slovenski dogovor, je v slovenskem parlamentu na izredni seji nastal silovit preprič, v katerem se je Peterle dokončno poslovil kot zunanji minister, Italija pa je 31. oktobra v Luksemburgu ponovno blokirala slovenski mandat za pogajanja z EU.

V čem je Peterletov sindrom?

Kot laični diplomat Peterle očitno ni bil kos trdim pogajanjem z diplomatsko zelo prekanjenim in trdim Martinom. Ob tem ni dojel evropske realnosti, da Italija prav zaradi problema-

Najprej se je Peterle odpravil v Avstrijo, da bi se tam opravičeval Avstrijcem, pri tem pa so pozabili na slovensko manjšino, nato je v pogajanjih z Italijo začel popuščati prek vsake mere. Kakor da bi bili kakšna kolonija in ne država.

Dr. Tone Ferenc, isto

tičnega sodelovanja stranke Nacionalnega zavezništva (neofašisti) v demokratični Evropi nima več take teže kot poprej. Tudi če je dejansko dosegel maksimum v pogajanjih, bi se moral zavedati, da pogoji za Slovenijo niso spremenljivi, ne pa dogovora označevati za uspeh in s tem zavajati tudi EU, češ da sta se državi sporazumeli. Z ozirom na zavrnitev dogovora je slovenska politika v očeh EU tudi zaradi tega utrpela veliko škodo, italijanski zunanji minister pa je prav v Luksemburgu za obrazložitev veta uporabil Peterletove besede o nestrinjanju z vlado in Slovenijo postavil v dvomljivo luč.

Kot velik slovenski patriot, za kakršnega se ima, bi moral Peterle pač priznati, da z Italijani ni šlo, in nihče mu tega ne bi zameril. Vendar je bila zanj Oglejska izjava velik uspeh. To pa je druga zgodba, ki pa se tiče Peterleta osebno. Druga zgodba v naslednjem:

Predsednik krščanskih de-

O programu SKD:

Ta sprememba strankinega programa je tako pomembna, da je treba imena avtorjev ohraniti za slovensko politično zgodovino. To so dr. Marko Kremžar, dr. Andrej Umek, dr. Peter Vencelj, Štefan Kociper, Lidija Drobnič ter predsednik programske komisije dr. Anton Kunstelj. Medtem ko je bilo dosedanje besedilo programa o narodni spravi in pravi krivic politično uravnoteženo v odnosu do medvojnega partizanstva in domobranstva, gre v sedanjem novem besedilu za enostransko obsodbo krvave komunistične revolucije v letih 1941 do 1945, ne da bi se pri tem dalo tudi priznanje zgodovinskemu partizanskemu oboroženemu uporu s svojim narodnoosvobodilnim značajem. V nadaljevanju besedila gre za trditve in nekakšno uradno ugotovitev, da je bil medvojni protikomunistični odpor v vojaški navezi s fašističnim okupatorjem naše dežele.

Sprejetje predlaganega besedila je dokončno označilo stranko SKD kot domobransko, kar pomeni dodatno zoženje volilne baze SKD.

(Franc Miklavčič, »Slovenec«, 5. nov. 94)

mokratov ima, milo rečeno, precej moten odnos do slovenske polpretekle zgodovine. Neka črna lisa v spominu mu ne dovoli, da bi brez negativnega prizvoka in asociacije po krvi sprejel narodnoosvobodilni boj slovenskega naroda v drugi svetovni vojni. Vse bi storil, da bi, ta zanj rdeča ruta izginila iz slovenskega zgodovinskega. V svoji stranki je s kolegi že dosegel, da v programu narodnoosvobodilni boj ni več niti omenjen, pač pa le krvava komunistična revolucija pod vodstvom Kominterne. Iz tega njegovega ideološkega pogleda in sovraštva do vsega, kar je bilo partizanskega, sledi tudi njegovo opravičevanje za »krivice«, ki da so jih Slovenci, beri komunisti, storili sosedom Avstrijcem in Italijanom v (narodnoosvobodilni) drugi svetovni vojni in po njej. Kot tak pa ob primeru pogajanj z Italijo ni bil sposoben zahtevati italijansko opravičilo za vse krivice nasproti Slovincem, pač pa je pristajal na slovensko priznavanje krivde nasproti Italijanom in z raznimi izjavami poskušal (in še poskuša) omalovaževati in celo opljuvati NOB. To pa vsekakor zelo ustreza neofašističnim krogom v Italiji, posebno pa še spor med njim in Drnovškom, kateremu prav Peterle očita koalicijo s komunisti in nacionalisti, kar je izjavil, žal, tudi v intervjuju za italijanski Corriere della Sera in s tem prilil olja neofašistom.

Pripravil Jože Rovšek

VELIKOVEC – SLOVENJ GRADEC

Predsodkov niveč. Stiki perasli v plodno sodelovanje

Deset let šolskega sodelovanja na več ravneh med višjima oz. srednjima šolama z obeh strani meje. V slavnostnem delu srečanja so poudarili vzgojo mladih za razumevanje med narodi.

V sredo, 26. oktobra 1994, na nacionalni državni praznik, so dijaki Trgovske akademije Velikovec obiskali svoje vrstnike na Srednji šoli v Slovenj Gradcu, da skupno zaznamujejo 10. obletnico sodelovanja med koroškima šolama z obeh strani meje. Sodelovanje je postalo docelo uradno šele v šolskem letu 1990/91, ko so avstrijske oblasti z odlokom uredile za poklicnoizobraževalne šole možne oblike sodelovanja z

Slovenj Gradec prof. Silve Vavpot organizirala aprila 1993 v Velikovcu enodnevni seminar za ravnatelje vseh slovenskih ekonomskih šol, na katerem sta avtorja računalniških programov Gruber in Petters predstavila sodobno računalniško upravljanje šole. Od vsega začetka pa vodi predstavnike obeh prijateljskih šol prav želja po prijateljskih vezeh in dobrem sodelovanju med Korošci z obeh strani meje.

Velikovški učenci so tokrat v Slovenj Gradcu preživeli zadnji dan svoje tridnevne ekskurzije kot obšolske prireditve, ki jih je vodila v Novo Gorico, Trst, Portorož, Koper in Slovenj Gradec. V dopoldanskem delu obiska so se seznanili

bi bilo premagancev, ampak le zmagovalci, kmalu vključena tudi Slovenija, k čemer majhen korak prispeva tudi to sodelovanje, ter dodal, da je ena najbolj imenitnih nalog naših šol premagovanje destruktivnega nacionalizma.

Ob zaključku slovesnosti, ki je potekala dvojezično, so gostitelji prejeli v dar računalniški paket programov, s katerim je mogoče dvigniti kvaliteto življenja učiteljev in učencev na šoli in ga že uporabljajo v številnih državah Evrope. Izročil jim ga je mag. Anton Schellander, tudi sicer gibalo sodelovanja med šolama.

Schellander o nadaljnjih načrtih sodelovanja pravi, da naj bi se učenci spoznali že

Udeleženci 10. obletnice plodnega sodelovanja šol z obeh strani meje

inozemstvom. Pred tem pa so od leta 1984 naprej potekali stiki z avstrijske strani na zasebni oziroma poluradni ravni. Sodelovanje sta vzpostavila, vzdrževala in razvija z učenci in kolegi obeh šol profesor slovenščine na TA Velikovec mag. Anton Schellander in takratni ravnatelj srednje šole v Slovenj Gradcu prof. Franček Lasbajer, zdaj že večletni predstojnik enote Zavoda za šolstvo Republike Slovenije v Slovenj Gradcu. Sodelovanje v preteklih 10 letih je obsegalo nekaj medsebojnih obiskov učencev z obeh šol v obliki skupnih izletov po Koroškem v Avstriji ali Sloveniji – prvi obisk učencev iz Velikovca pa je bil v Slovenj Gradcu prav na avstrijski nacionalni praznik leta 1984 (glej sliko!). Aprila 1991. leta je med TA Velikovec in ES Slovenj Gradec potekala enotedenska izmenjava učencev četrtil letnikov. Delovna in družabna srečanja so potekala tudi na ravni učiteljev. Tako je TA Velikovec v sodelovanju z Zveznim pedagoškim inštitutom in s posredovanjem sedanje ravnateljice Srednje šole

li z organiziranostjo slovenjegraške srednje šole (okoli 1500 učencev), kjer imajo največ skupnega s programom izobraževanja za ekonomsko-komercialne tehnike, ter si ogledali znamenitosti mesta, ki nosi naziv »glasnik miru« že deset let. Nato je potekal slavnostni del srečanja, ki so se ga udeležili tudi predsednik Deželne šolskega sveta za Koroško dr. Hartmann Glantschnig, predstavnica konzulata RS v Celovcu mag. Irena Zdovc, župan Pliberka Rajmund Grilc, župan Slovenj Gradca Ivan Uršič, ravnatelj Galerije likovnih umetnosti iz Slovenj Gradca akademski slikar prof. Karel Pečko ter profesorji in dijaki obeh srednjih šol. Osrednja govornika sta bila upokojeni prof. Tone Turičnik, ki je poudaril pomen tovrstnih sodelovanj za premagovanje meja in moč kulture pri ustvarjanju mirnega sožitja med ljudmi, za kar je pogoj spoznanje med seboj, ter ravnatelj Trgovske akademije iz Velikovca dr. Peter Aistleitner, ki je med drugim izrazil upanje, da bo v začetni proces odpravljana meja, kjer naj ne

kako leto pred izmenjavo, prevzeli večji delež pri pripravi in se kakšno leto po izmenjavi ponovno srečali. V vseh treh letih naj si tudi dopisujejo in vabijo na razne prireditve.

Tedenska izmenjava učencev naj bi v prihodnje potekala zaporedno, da bo vsak učenec-udeleženec lahko prevzel tudi vlogo gostitelja. Pomen druženja pa je med drugim opisal v misli: »Učenci, ki bodo pozneje sooblikovali gospodarsko prihodnost naših krajev in ljudi, naj se že v šolskem času učijo žive uporabe jezike sosedaj, vzpostavljajta delovnih in osebnih stikov ter spoznanja možnosti in obojestranske koristi dobrega sodelovanja. Prepričani smo, da jih tako najbolje pripravljamo na življenje v prihodnji Evropi.«

Fotodokumentacijo o 10-letnem sodelovanju si boste lahko ogledali na Trgovski akademiji Velikovec na dan odprtih vrat 15. in 16. decembra ter na dan staršev 17. decembra 1994. Na ogled bo tudi fotodokumentacija o tridnevni ekskurziji po alpsko-jadranskem prostoru.

ŠENTJAKOB

Jezikovni biotop

Kavarna ima samo dobrih dvajset sedežev. Časopisi so naročeni samo trije, od »Tägliche Nichts« čez Krone pa tja do Kleine. Od časa do časa naredijo vernisažo/razstavo slik, z namenom, da si lahko ogledamo bolj ali manj lepe slike. Od zunanaj privlačnega na kavarni pravzaprav ni. Ni privlačna arhitektura, niti ne leži sredi Šentjakoba. Poleti, ko lahko človek sedi zunaj, se vozijo mimo avti, ki kljub katalizatorjem in manjši porabi goriva včasih precej smrdijo. Kavarna pa je vselej nabit polna. Domačini, vsi, ki obiskujejo kavarno, trdijo, da je najboljša »gostilna« daleč naokoli. Res redko se zgodi, da takoj dobiš žejni ali po kavi strastni človek prosto mizo. Pravo pribežališče, skoraj lahko rečem kraj, kjer lahko naletiš na srečo. Center tega biotopa pa je Monika, ki ne streže, temveč se »kimra« za vsakega gosta,

vseeno kako zgleda ali kako jo nagovori – v nemščini ali v slovenskem šentjakobskem narečju. Tja zahajajo vse generacije – mladi, odrasli, stari in otroci. Za ene je pivo ali kava, ki jo spijejo »z Moniko« pravo zdravilo, za druge psihoterapija, za vse, ki radi govorijo slovensko narečje, pomešano z nemščino, pa kraj, kjer brez pomislekov govorijo kakor možganske celice »šaltajo« – narečje, nemščino, narečje – živimo namreč v dveh jezikih. Vsi se počutijo pri Moniki razumljeni, enostavno doma. Kakšna »žauha« za naše duše, z mojo vred! Sožitje, vsak dan praktično živeto – zgledno. Za celovške »mislece«, ki propagirajo »nacionalno linijo«, ki je ni zdržati in je sami ne zdržijo, je ta kavarna kraj, kjer bi lahko spregledali. No, pa še naslov: »Monikin jezikovni biotop«, Zadruga-Cafe, Šentjakob v Rožu. Gregor Krištof, Šmihel

Opilek

Vselej, kadar me pelje pot mimo ZVEZE-BANK, se vprašam, kakšen pomen ima visoko na čelu hiše tisti »glažnasti« rondo. Pa sem te dni od enega »insajderja« le zvedel. Zgodba je sledeča: Joza je v svojih dijaških letih zbolel na pljučih. Pravijo, da ga je neki vzgojitelj napačno zdravil in mu še sedaj predvsem iz desnega pljučnega krila povzročča hud kašelj, tako da mora od časa do časa močno pljuvati.

V tistem prostoru, visoko nad vsemi v rondoju ZVEZE, se Joza »oddahne« in »najde duševno uravnovešenost«, ki koristi njegovemu »vseplošnemu duševnemu počutju« in mu »sprosti doslej zatirane vire za večjo

zavzetost«, odpre od časa do časa okno in uživa svež celovški zrak.

V tej zvišeni poziciji, ko tako gleda dol, pa od časa do časa opazi kakega levičarja in že spusti močan pljunek v tisto smer. Zadnjič, ko je bil bolj miren dan in je svoje misli upiral v leto 1995, je pa celo iz smeri KHD-ja slišal travo rasti.

Neverjetno, kakšne prednosti ima taka zvišena pozicija.

H. W.

Komur bi bil zgornji opilek nerazumljiv oz. ne bi vedel, kam meri, naj prebere Joza Habernika članek v »Družina in dom«, števil. 8, oktobra 1994

Uredništvo

POBUDA »CLUBA TRE POPOLI«

V nedeljo srečanje v Celovcu

Pred osmimi leti ustanovljeno društvo »Club tre popoli«, kateremu predseduje nekdanji boroveljski notar Artur Roßbacher, namerava svojo dejavnost popestriti z novo pobudo. V smislu svojega programa, ki je usmerjen v pospeševanje sodelovanja in prijateljstva v prostoru Alpe-Jadran, bo v nedeljo v Celovcu pripravilo srečanje, ki ga je poimenovalo »Tandem-srečanja Alpe-Jadran. Na njem naj bi imele družine, študentje, posamezniki in prijatelji možnost, da navežejo stike, katere naj bi v prihodnje gojili z obiski in drugimi oblikami sodelovanja. Predvsem je interes organizatorja, da bi se čimbolj

povezovala mladina, se ob tem učila jezikov in spoznavala kulturno življenje sosedov.

Doslej je društvo »Club tre popoli« organiziralo predavanja, znane pa so tudi jezikovne počitnice ob slovenski obali, na katerih so se udeleženci učili slovenskega, italijanskega in nemškega jezika.

Nedeljsko srečanje v Celovcu se bo pričelo ob 11. uri v Evropski hiši v Reitschulgasse 4, tam bo udeležence pozdravil tudi celovski župan, po kosilu pa naj bi se skupaj odpeljali na Vrbsko jezero. Nadaljnji program in čas bo prepuščen udeležencem za utrjevanje stikov in prijateljstva.

PRVI SLOVENSKI DIALEKTOLOŠKI FILM

Narečje pod Vrtačo, mlini in žage

V okviru projekta »Raziskovanje slovenskih narečij na Koroškem« na Slavističnem inštitutu Univerze v Celovcu je v sodelovanju z Inštitutom za medijsko komunikacijo nastala prva slovenska dialektološka filmska produkcija. Govorce starejše generacije so glasbeno pospremili domači pevci iz Slovenjega Plajberka in Podna.

Cenjenim sodelavcem velja iskrena zahvala! Hvaležni smo tudi vsem, ki so nam priskočili na pomoč z najrazličnejšimi uslugami, orodjem, fotografijami i. dr. Z njihovo pripravljenostjo za vztrajno sodelovanje smo mogli uresničiti skromno dokumentacijo našega ožjega krajevnega govora. Zdavnaj opuščeno delo, o katerem »marnjamo po domače« ali »pu našam«, nam bo tako ostalo v spominu.

Pobudnik za nastanek filmske dokumentacije je bil ravnatelj ljudske šole v Slovenjem Plajberku Christian Zeichen, kateremu se zahvaljujem za odlično organizacijo na predstavitvi filma (4. novembra) v šolski telovadnici. Večer je popestril z lastno filmsko dokumentacijo pod geslom »Prelepa je plajberška fara«. Predstavil nam je nekaj pestrih prizorišč

iz svoje plajberške ljudske kronike. Pri tem je marsikateri Plajberžan imel priložnost spoznati domačine, ki jih zaradi visoke starosti že leta ni več videti v javnosti. Prireditev je bila namenjena domačinom.

Christian Zeichen je v preteklih letih z videokamero ujel večino Plajberžanov pri najrazličnejših delih in opravilih. S tem je napravil najtežji in odločilni korak pri nastajanju filma »Narečje pod Vrtačo«. Seznanil je domačine z videokamero in jih prepričal, da ni nobenega razloga za strah pred njo! Ko smo začeli s snemanjem s kamero celovške univerze, je bilo videti, da mu je to uspelo. Izkušeni strokovnjak je zadnja leta tudi sodelavec pri dialektološkem projektu »Raziskovanje slovenskih narečij na Koroškem«.

Na prvo predstavitev smo mogli povabiti samo domačine, ker prostorske razmere ne bi dovoljevale večjega obiska. Širši javnosti bomo film predstavili na celovškem sejmišču v času študijskega sejma, ki bo od 10. do 12. novembra.

Herta Maurer-Lausegger,
Slavistični inštitut Univerze v Celovcu

Jezik je duša

Janko Messner

Wie schauen die Vorbereitungen aus?

»Kako pa izgledajo priprave na maraton? – sprašuje F. Sadjak v NT (4. novembra 1994) Petra Šterna. Škoda, saj je njegov pogovor jezikovno sicer kar v redu.

Temu že kar skurnemu nemčizmu bi se bil lahko ognil, da je kdaj prisluhnil starim vaščanom. Če je kateri od nas otrok kdaj padel v blato, mati ni sklepala rok nad njim, češ »kek pa zgvedaš!«, ampak: kok pa si, za bvažjidelj! Torej: k a k š n e pa so priprave za maraton? Ali pa z glagolom: kako pa s e p r i p r a v l j a š na maraton?

V isti številki ima S. Kumer težave z roditeljskim, kadar je glagol (povedek) zanikan: Od tega leta naprej *poslopje* gradbeno niso več spreminjali.... Seveda bi moral zapisati, da p o s l o p j a niso več spreminjali!

Neobčutljivost za pomen besede »ne glede« izpričuje tale njegov stavek: ... kako dobro se na šoli vsi razumejo, *neglede kateri jezik* kdo govori. Tudi tu ima dvojne možnosti pravilne rabe:

1. ... n e g l e d e n a t o , kateri jezik kdo govori,
2. ... n e g l e d e n a j e z i k , ki ga kdo govori.

Da ga moji jezikovni pogovori ne brigajo, dokazuje njegova ponovna napačna raba prislova »oziroma«, saj uporabljamo zanj mnogo lepši, domači » a l i « , včasih pa » i n « : ... dvojezični napisi znotraj šole, kar je zasluga učiteljev oz. ravnatelj A. L. Pravilno torej: zasluga učiteljev i n ravnatelj A. L.

Prav iste spodrsrljaje je tokrat nanizala v svojem komentarju tudi H. Stingler: Pomembnost vsake ustanove *oziroma* organizacije je ... namesto: vsake ustanove i n organizacije ...

Pa še: kako *zgle*da na podeželju? – namesto: I n k a k o je na podeželju? Ali: I n k a k š n a . p o d o b a je na podeželju?

PREMIERA V SELAH

Kishonu in Selanom smo se nasmejali

Kdor vsaj malo pozna satirične in humorne tekste izraelskega pisatelja Ephraima Kishona, ve, da niso le prazno burkaštvo, kakršno smo nekoč prepogosto uprizarjali na podeželskih odrih, temveč da so prava umetnina z duhovitimi vložki, življenjskimi resnicami, odsev družbenega in družinskega življenja, ki gledalca ne ponemulja, ga ne pušča praznega.

Režiser Franci Končan in igralci KPD Planina v Selah so Kishonovo komedijo Poročni list pravilno razumeli in jo tako tudi zaigrali pred številnimi obiskovalci v farnem domu, ki so jih spodbujali s spontanim smehom. Res prijeten gledališki dogodek!

»Poročni list« so začeli prebirati in študirati, kot je dejala predsednica društva Pavli Čertov, že na poletnem seminarju v Fiesi. Jeseni se je delo nadaljevalo. Pri dokaj obširnem tekstu, saj komedija temelji prav na njem, jim je pomagala lektorica Ana Mlakarjeva, glasbo pa jim je posnel Ivo Meša, sceno je izrisal igralec Toni Stern, izdelali pa so jo domačini, prav tako so poskrbeli za kostume. Dani Dovjak je poskrbel za luč in ton, pri organizaciji pa ima največ zaslug Milka Olip.

Zgodba Kishonove komedije Poročni list je sicer preprosta, vendar zabeljena z mnogo du-

Iz te ljubezni ni bilo nič

vala obrazna mimika, gibalna izraznost in nekaj odrskih rekvizitov, kolikor so bili ob tako gostobesedni predstavi sploh potrebni.

njegova mati, da njen sin slučajno ne bi poročil bogvedi katero. Poročnega lista pa nikjer. Katastrofa! Ob tem se pojavi dvom, ali sta se zakonca, ki brez poročnega lista to sploh nista, pred 25 leti v kibucu (poljedelski skupnosti) sploh poročila, ali ni bilo njuno skupno življenje ves čas zunajzakonsko, grešno. Naj se na hitro poročita? Ob tem pa se že pojavljajo pomisleki in očitki. Strogo vzgojeni in pretirano elegantni Robert jih priganja, družina pa zapada v kaotično stanje. Odnose nadalje zaplete preprost fant in poštenjakar Buki, ki se zagleda v Ajalo, štrene pa meša tudi vdovela sosedo Jafa.

Po temeljitem zapletu se v glavnem vse srečno konča. Kako, pa si oglejte sami!

Nekoliko grobega očeta je dobro upodobil Martin Dovjak. Vloga je obvladal v celoti, prav izvrsten pa je bil v nekaj najbolj komičnih situacijah. Mater Šifro je sijajno odigrala Silvija Male. Po zreli igri bi ji le težko prisodili njeno mladost. Z vlogo se je povsem identificirala in bila zato tudi tako prepričljiva. Vloga Ajale – Tanja Mak – je od igralka zahtevala nekoliko premalo, zato jo je nekako puščala v senci. Mario Oraže je Bukija igral kot navit. Tudi on je bil prepričljiv, predvsem pa govorno prav izvrsten. Razvajeni gizdalin Robert je bil nekoliko nesimpatična vloga, prav takega je zaigral Toni Stern. Sosedo Jafa je zapeljivo upodobila Katja Roblek.

Scena je bila preprosta, klasična, kar nekako čitalniška, verjetno so ob njej mislili tudi

Zeninu se mudi. Hoče poročni list nevestinih staršev

hovitosti, besednimi igravicami, miselnimi dovtipi, ki jo dvigajo na dostojen umetniški nivo. Znala bi biti zavajujoča, kolikor režiser ne bi ujel prave mere in vrage. Na za naše igralske skupine zavidljivem nivoju je bil govor – tekoč, pravilno poudarjen, razločen, dinamičen. To njihovo najmočnejše izrazno sredstvo je dopolnje-

V družini Ben Hur iščejo poročni list staršev Elimeleha, očeta, ki je zaljubljen v svoje instalatersko delo, in matere Šifre, ki je po 25 letih gospodinskega dela že kar precej naveličana. Potrebujemo ga za poroko hčere Ajale, ki naj bi vzela intelektualca Roberta iz imenitne družine. Ta zakonski dokument želi videti predvsem

na gostovanja. Kostumi so vsakdnjeni, a ustrezni.

Lahko bi omenil tudi kako kritično pripombo, pa je ne bom, kajti s predstave smo odhajali zelo dobro razpoloženi, to pa je tudi merilo uspešnosti predstave.

Skupini želim veliko gostovanja. Naj se čim več gledalcev nasmeje!

Jože Rovšek

PRIREDITVE

ČETRTEK, 10. 11.

- CELOVEC, pri Joklnu – UNIKUM, KD »Pri Joklnu« avtorski branji – Michael Köhlmeier: Spielplatz der Helden; Bodo Hell: 666
- BILČOVŠ, pri Miklavžu – SPD »Bilka«
- 19.00 Tečaj za varnost žensk vodi Aliana Končan-Moscatello, sodelavka Agencije za varnost žensk iz Ljubljane
- CELOVEC, v Slomškovem domu – KDZ
- 19.30 Redni občni zbor Koroške dijaške zveze
- CELOVEC, na sejmišču – univerza
- Od 10. do 12. 11. študijski in poklicno-informacijski sejem (med 9.00 in 17.00); pri stojnici slavističnega inštituta film »Narečje pod Vrtačo. Dokumentation. Dialekt unter der Vertatscha. Eine Dokumentation.« Gre za 1. slovenski dialektološki film, v katerem boste videli plajberške akterje.

PETEK, 11. 11.

- CELOVEC, v Slomškovem domu – NSKS, KKZ
- 20.00 Podelitev Einspielerjeve nagrade dr. Arthurju Roßbacherju; sod. MoPZ »Borovlje«
- CELOVEC, univerza – inštitut za zgodovino
- 18.00 Predavanje – Arie Efrat iz Izraela »Der jüdisch-arabische Friedensprozeß«
- BOROVlje, na Glavnem trgu – občina
- Martinov trg

SOBOTA, 12. 11.

- DUNAJ, v Mestni hiši, Lichtenfeldg. 2 – Založba »Drava«
- 16.00 Predstavitel založbe »Drava« in knjižnih novosti; sod. dr. Elizabeta Jenko (avtorica), Erwin Köstler (prevajalec), mag. Andrej Leben (avtor), dr. Helga Mračnikar (Drava)
- ŽELEZNA KAPLA, v farni dvorani
- 19.30 Koncert Akademskega pevskega zbora »Tone Tomšič«, prireditelji Coppl Vokal, zbor upokoencev, SPD Valentin Polanšek, Smrtnikovi fantje, SPD Zarja

NEDELJA, 13. 11.

- KOTMARA VAS, v farnem domu – SPD »Gorjanci«
- 14.30 Premiera igre Carlo Goldoni »Sluga dveh gospodov«, režija Gordana Schmidt, nastopa domača gledališka skupina

PONEDELJEK, 14. 11.

- BOŽJI GROB, lj. šola – Posojilnica-Bank Pliberk
- 19.30 Tečaj gimnastike, vodi Mateja Mesner. Prijave po tel. 04235/2583
- TINJE, v domu – Mohorjeve družbe
- 14.30 Začetek dvodnevne simpozija na temo »Kristjan v družbi«
- ŽELEZNA KAPLA, v kavarni Piroutz ZUZE – SŠK »Obir«
- 13.00 Začetek dvodnevne občinskega šahovskega turnirja

SREDA, 16. 11.

- TINJE, v domu – Društvo AWOLL
- 19.30 Diskusijski večer: Arbeitslos – wo endet die Hilfe des Arbeitsamtes?

PETEK, 18. 11.

- CELOVEC, Mikschallee 4 – Slovensko šolsko društvo
- 14.30 Odprtje dograjenih in prenovljenih prostorov dvojezičnega otroškega vrtca in varstva ABCČ
- BISTRICA V ROŽU, KD – Družba J. F. Perkonig
- 19.30 Literarni večer; uvodne besede dr. Valentin Inzko; dela Josefa Friedricha Perkoniga in Helmuta Scharfa bere Sigrun Heppner

SOBOTA, 19. 11.

- GORNJA VAS, v gostilni Hafner – KPD »Drava«
- 20.00 Koroški večer; sodelujejo Gemischer Chor Bleiburg, Oktet Suha, Vokalna skupina VOX, Pevsko instrumentalna skupina
- ŠENTPRIMOŽ, kulturni dom – SPD »Danica«
- 18.00 Začetek plesnega tečaja; vodi Gregej Krištof. Prijave po tel. 0 42 37/25 25 -39 ali 0 42 39/24 86. Cena za ves tečaj: 600 šil.

NEDELJA, 20. 11.

- CELOVEC, v Domu glasbe – SPZ
- 14.30 Osrednji koncert »Glasba skozi stoletja«

Iščemo dinamično/ega sodelavko/ca z osnovnim znanjem računalništva (EDV). Obvezno je znanje obeh deželnih jezikov in angleščine.

Opis dela: operativno opravljanje import-ekspornih poslov in fakturiranje za spedijsko-transportni oddelek.

Praksa je zaželena, a ne potrebna.

Prijave prosimo pisмено na naslov:

ALPETOUR

Spedition-Transport-GmbH
Lastenstr. 6 • 9150 Pliberk/Bleiburg

Osrednji koncert

Slovenska prosvetna zveza

Glasba skozi stoletja

OD

RENEŠANSE

DO

MODERNE

Kvartet Rož

Toni Kernjak, klavir

Roman Versiel, prečna flavta

Janez Gregorič, kitara

Mešani pevski zbor »Gallus« iz Celovca

nedelja

Harmonikarski orkester SYNTHESIS 4 iz Trsta

20. november 1994, 14.30

Vstopnice ura pred koncertom pri blagajni Doma glasbe

Dom glasbe v Celovcu, srednja dvorana

RAZSTAVE

CELOVEC

Deželna galerija, Burggasse 8 – Hermann Nitsch, nova dela (do 20. 11.)

Galerija Slama, Benediktinerpl. 3 – Lidia Fabiane, projekt »Italija – Avstrija«, vernisaža 8. 11. ob 20.00 (do 30. 11.)

Tovarna »Hirsch«, Hirschstr. 5 – Gerhild Tschachler-Nagy in Gustav Januš, vernisaža 14. 11. (do 18. 11.)

Pri Joklnu, Badgasse 7, 1. nadstr. – Fotografska razstava »Die Sehnsucht der Pinguine« (do 18. 11.)

Kärntner Sparkasse, Neuer Pl. 14 – Thomas Mikel »Vernissage in Concert«, odprtje 14. 11. ob 19.00

VRBA

Casineum - Gerhard Kohlmann, lastna dela in kopije klasikov

SALZBURG

Galerie im Lehrhaus, Hegigasse 9 – Norbert K. Grčar, »Das Jenseits« vernisaža 21. 11. ob 19.30

ŠENTVID OB GLINI

Galerija v mestni hiši – Reinhard Sampl, arh. Heinz Mravlag

TINJE

Galerija v domu – Gerhart Weihs »Menschenbilder – Gottesbilder«, vernisaža 11. 11. ob 19.30 (do 5. 12.)

Dober dan, Koroška

NEDELJA, 13. 11.,

13.00 ORF 2

PONEDELJEK, 14. 11.

17.20 TV SLO 1

PREDVIDENA VSEBINA

– Ora et labora:

Kongregacija šolskih sester sv. Frančiška praznuje 125-letnico obstoja

– Einspielerjeva nagrada

letos dr. Arthurju Roßbacherju, predsedniku Cluba tre popoli.

– Z dušo in srcem za delo:

napovedovalka Mira Pehani o svojem 25-letnem delovanju za slovenski spored celovškega radia

– V prenovljeni šoli v

Šentjanžu nastaja

kulturno-izobraževalni center nadregionalnega

pomena.

– Prvič se bodo zavrteli na

maturitetnem plesu tudi

dijaki dvojezične trgovske

akademije v Celovcu

– Pravilna zaščita je

pomembna: prehlad in

gripa, kaj je to?

Radio Koroška

SLOVENSKE ODDAJE

Četrtek, 10. 11.

18.10 Rož – Podjuna – Zilja

Petek, 11. 11.

18.10 Kulturna obzorja

Sobota, 12. 11.

18.10 Od pesmi do pesmi – od srca do srca

Nedelja, 13. 11.

6.30 Dobro jutro na

Koroškem – duhovna misel

(žpk. Florian Zergoi)

18.10 Dogodki in odmevi

Ponedeljek, 14. 11.

18.10 »Položaj in perspektive narodnostnih skupnosti v Avstriji«

Torek, 15. 11.

18.10 Partnerski magacin

Sreda, 16. 11.

18.10 Društva se predstavljajo

21.05 Kako poslušati glasbo? Narečne

popovke 94.

PISMO BRALCA

Študentski dom Korotan

Zelo nas veseli, da je tudi Slovenski vestnik v zadnji številki namenil nekaj vrstic otvoritvi obnovljenega študentskega doma Korotan na Dunaju. Poročilo je bilo stvarno in informativno – zato velja piscu posebna zahvala.

V nadaljevanju pa isti pisec v posebnem komentarju žigosa bivši strogi »režim« v Korotanu. Takratne razmere v študentskem domu Korotan tudi iz današnjega vidika lastnice, Mohorjeve družbe, niso bile posrečene. Kritike študentov so bile v nekaterih točkah upravičene. Stvari so se že pred časom pomirile, nesoglasja so bila vzajemno s študenti rešena. Danes vlada med študenti in vodstvom doma zelo dobro in prijateljsko vzdušje.

Nikogar ne moti, če pisec komentarija iz svojega vidika opozarja na bivše nedostatke, pa čeprav pri tem uporablja izraze, ki jih akademiku ne bi prisodili, ne bomo pa trpeli stalnih podtikovanj in laži, da od naših prireditev izključujemo predstavnike ZSO in SPZ (isto nam je Slovenski vestnik podtikaval pri otvoritvi Hiše koroških Slovencev v Ljubljani).

Tako predsednik ZSO dr. Sturm kot tudi predsednik SPZ dr. Brumnik sta bila vabljeni na slovesno odprtje Korotana. Za nedostatke v tajništvu pa naj bi odgovarjala ZSO sama.

Širokost Mohorjeve družbe, tudi idejnopolitična, se najbolj prepričljivo izraža v njeni raznoliki dejavnosti. Vsekakor pa bo Mohorjeva družba ostala zvesta krščanskim kulturnim načelom, tudi če bo zato deležna nespodobnega komentarja.

Mag. Marjan Pipp

Slovenski Vestnik čestita

gospe **Mariji Pečnik** iz Ponikve pod Peco k okroglemu jubileju; gospe **Ursuli Mak - Štefunovi** za 85. rojstni dan; gospodu **Jožku Lepuschitzu** iz Ščedma za osebni praznik; gospe **Reziki Lederer** iz Šentjakoba za rojstni dan; gospe **Katarini Ojster** z Obirskega za 60. rojstni dan.

SLOVENSKI VESTNIK

Uredništvo

Tarviser StraÙe 16
9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija
tel. 0 46 3/51 43 00-30, 33, 34 in 40
faks 0 46 3/51 43 00 71.

Usmerjenost lista

seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Uredniki

Jože Rovšek, Sonja Wakounig,
Franc Wakounig

Izdajatelj in založnik:

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Str. 16
9020 Celovec/Klagenfurt
tel. 0 46 3/51 43 00, faks 0 46 3/51 43 00 71

Tisk

Založniška in tiskarska družba z o. j.
Drava, Tarviser StraÙe 16
9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija
tel. 0 46 3/50 5 66, faks 0 46 3/51 43 00 71

Poslovili smo se od Miklavovega Cirila

Rajni Ciril se je rodil leta 1913 pri Miklavu v Lepeni. V družini je bilo devet otrok, ki so rasli v lepi sončni Lepeni. Kljub lepemu posestvu ni bilo vsega v izobilju. Treba je bilo tudi trdo delati.

Ko so v zimi financarji pri Miklavu lovili »šmuglarje«, so pomotoma ustrelili Miklavovega gospodarja Tonija. Žena Kati je postala vdova s tremi malimi otroki Hildo, Kati in Tončijem.

Težavno kmečko delo na gorski kmetiji je zahtevalo gospodarja, zato se je gospodinja Kati poročila z bratom rajnega moža, Cirilom, ki je bil mlajši in vaje dela doma, na svojem posestvu. Lepo v slogi je potekalo njuno življenje. Rodili so se jima še trije otroci Rozi, Frida in Flori.

Začela se je vojna. Gospodar Ciril je bil vpoklican v nemško vojsko. Nemci so začeli izseljevati Slovence. Med drugim so mu zaprli brata Miklavža in ženo, odgnali so Šertelovo družino. Ob teh dogodkih Ciril ni hotel služiti Hitlerju. Šel je v partizane.

no Bredico v spalni srajci stopila med vrata in vpila: »Ne streljate, partizani se hočejo itak predati«. Ko so policisti dovolili, da so boski otroci zapustili hišo, so začeli streljati in v hišo vrgli bombe. Cirilu in Lojzu ni preostalo drugega, kot dvigniti roke. Policija ju je strašno pretepala in mučila. Vse potolčene in krvave partizane so odgnali v Železno Kaplo, kjer so jih tamkajšnjim ljudem kazali, kako izgledajo »banditi«. Jelka je morala nositi dolgo francosko puško, ki je bila last padlega Pečnika Johana-Primoža.

Vsakega posameznega ujetega partizana in partizanke so nato gestapovci grozno pretepali in mučili v celovških zaporih. (Obširen opis trpljenja opisuje knjiga »Jelka« ki je izšla v treh jezikih.) Kljub trpljenju in mučenju ter surovemu ravnanju

† Ciril Miklav

Bil je velik ljubitelj narave in poznal je vse lovske steze v Lepeni, Remšeniku, Lobniku in daleč tja v Belo in Solčavo. Kot poznavalec krajev in ljudi je bil v partizanih zelo priljubljen. V začetku je bil v borbenih enotah, nato pa terenec, aktivist in obveščevalec.

14 februarja leta 1945, ko je zapadel visok sneg in ko so bili Oblastni komite OF in terenci napadeni v Obirju, so se strateško umaknili v Lepeno. Začelo je spet močno snežiti. V tej enoti so bili tudi Helena Kuhar-Jelka, Knoličeva Malka in Anči, Ražum Lojz-Pruglov, Johan Pečnik-Primož, Podpesnikov in Ciril Miklav. Sklenili so, da prenočijo v Kuharjevi domačiji, kjer so bili Jelkini otroci Zofi, Mihi in Bredica, ob svitu pa bodo zagazili v visok nov sneg in odšli proti Koprivni.

Domači izdajalec, ki je dezertiral od partizanov in odšel naravnost k nemški policiji, je ob svitu, ko so se partizani pripravljali za odhod, pripeljal policijo. Ta je na smučeh obkolila na strmem bregu Kuharjevo hišico in začela streljati. Padel je Pečnik in ujeli so vse ostale partizane. Na srečo je 14-letna Jelkina hčerka Zofka z enolet-

no, razen najmlajše partizanke Ančke Pavl, grozote vsi preživeli in se ob koncu vojne vrnili domov.

Ciril je prejel več partizanskih odlikovanj, med drugim ga je odlikoval tudi avstrijski zvezni predsednik z medaljo »Za usluge za osvoboditev Avstrije«.

Ciril je bil že v partizanih ranjen v desno dlan. Kljub temu je bil sposoben izdelati iz lesa najlepše podobe. Bil je zelo zabaven in vesele narave. Na stara leta sta z ženo Kati predala posestvo sinu Toniju, sama pa se naselila v Miklavovi kajži, kjer se je vsak tujec in domačin za kratko ustavil in opazoval njun cvetlični vrt, v katerega je Ciril vključil razne lesene podobe iz lovskega življenja.

Ciril nas je nenadno zapustil, ne da bi bil posebej bolan. Vlegel se je in za vedno zaspal. Ohranili ga bomo v trajnem spominu! **Peter inž. Kuhar**

OGLAS

Stanovanjska hiša z garažo v Čahorčah pri Kotmari vasi naprodaj. Oglasi na odvetniško pisarno dr. Valentin Kaki, 8.-Mai-Straße 20, 9020 Celovec, tel. 0 46 3/56 8 20.

DIJAKI SLOVENSKE GIMNAZIJE

Mladinska konferenca v Bonnu

Udeleženci konference, med njimi tudi dijaki slovenske gimnazije

Pet dijakov Zvezne gimnazije (Christof Cesnovar, Jerneja Lorber, Katja Sima, Stefan Vospernik in Tina Zupanc) se je od 1. do 18. septembra 1994 udeležilo Euroyouth – Conference (EYCO) v Bonnu, katere geslo je bilo »Živeti v združeni Evropi«. Spremljala nas je profesorica angleščine mag. Cesnovar, ki je v ta projekt vložila veliko truda in začela z organizacijo že pol leta poprej.

EYCO je mednarodna mladinska konferenca, ki jo mladi organizirajo za mlade. Udeležencem skuša približati Evropo in predvsem Evropsko unijo. Kljub temu pa se je ne udeležijo le učenci iz držav EU, temveč tudi iz vseh ostalih evropskih držav. Dijaki imajo tu možnost spoznavati druge kulture in vse s tem povezane razlike in njihove probleme. Čeprav EYCO podpira raznolikost, je potrebno, da se pri delu v skupinah vsi razumejo. Zaradi tega poteka celotna konferenca v angleščini.

Jasno je, da se takega projekta nismo mogli lotiti brez ustreznih priprav. Zato smo že

v preteklem šolskem letu brali in predelali razne angleške članke, bodisi med poukom angleščine, bodisi pri dodatnih urah. Za nas pa ni bilo pomembno le znanje teorije in podatkov o EU, temveč tudi sposobnost, da jasno in razumljivo izrazimo svoje mnenje. Zato nam je bil zelo važen pogovor, pri čemer nam je bil v pomoč tudi angleški asistent Ben Madden. Ker si je vsakdo moral izbrati delovno skupino (recikliranje, šolstvo, turizem,...), smo se še individualno poglobljali v te teme. Na osnovi informacij, ki smo jih zbrali, je potem vsakdo napisal svojo izjavo na temo. Tako smo se res izredno dobro pripravili odpravili v Bonn. V glavnem mestu Nemčije smo imeli zelo strnjen pogovor. Dopoldne in popoldne je vsak izmed nas delal v svoji delovni skupini, katere so vodili predvsem študentje iz Anglije. V ospredju je bil pogovor, pri čemer so mnogokrat nastale zelo zanimive diskusije. Pokazalo se je, da imajo severnjaki pogosto drugačno mnenje kakor

učenci iz juga. Pri vseh teh različnih mentalitetah smo se vsi naučili upoštevati mnenje drugih in potem priti do sporazuma. Na koncu je vsaka skupina napisala poročilo in ga na plenumu predstavila ostalim udeležencem. Ker smo za vse to imeli le tri dni časa, smo bili seveda pod precejšnjim časovnim pritiskom. Zato je odpadel organizirani ogled mesta, ko smo se peljali z ladjo po Renu, pa je žal deževalo. Da kljub stresu nismo bili preveč potrjeni, so skrbeli novi prijatelji. Mladinci so bili tako prijazni in odprti, da nismo imeli nikakršnih problemov s pogovori. Domov smo se vrnili polni novih spoznanj in koristnih izkušenj, zato bi se radi vsem, ki so nam udeležbo na mladinski konferenci na kakršenkoli način omogočili, iskreno zahvalili.

Ker bodo te konference vsako leto, bi bilo prav, da bi se tudi drugi učenci skušali potegovati za udeležbo na njih. Samo mladinci sami lahko odločamo o naši prihodnosti.

Sima Katja, 7.a., SG

OBISK IZ AMERIKE

Študentje na južnem Koroškem

»Zelo mi je všeč tukaj. Škoda le, da moramo danes spet odpotovati,« je rekel Stewart ob slovesu na kolodvoru v Sinči vasi.

Konec tedna pred 1. novembrom je 27 ameriških študentov in študentk, ki sodelujejo v izmenjalnem programu univerze v Gradcu, obiskalo dvojezično Koroško.

Dekleta in fantje so prišli z raznih univerz v ZDA z namenom, da bi spoznali deželo in ljudi v Avstriji in da bi se izpopolnili v nemščini, ki jo že kar dobro obvladajo. Za kaj takega pa je najbolje, če navežejo stike z avstrijsko mladino.

Ekskurzija, ki sta jo vodili dr. Roberta Maierhofer (Inštitut za amerikanistiko v Gradcu) in mag. Renate Matiassek (kulturno društvo KUMST), se je začela s kosilom Pri Joklnu v Celovcu. Potem pa je dr. Mirko Wakounig povedal nekaj podatkov o položaju slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

V soboto dopoldne so študentje obiskali en razred velikovške trgovske akademije. Koroški dijaki so pripovedovali, da ponekod njihovi starši ali stari starši še govorijo slovensko. Gostje so pripovedovali o svojih prednikih, ki so prišli v Ameriko iz Nemčije, Irske, Norveške, Izraela, Grčije, Japonske ... V

uri angleščine so se pogovarjali o problemih manjšin v ZDA, o kulturnih raznolikostih, o možnostih sožitja. Delček interkulturalnega učenja v nekem avstrijskem razredu.

Zvečer so gostje prisostvovali vaji žitarske folklorne skupine »Trta«. Zvoki harmonike pa so jih zvalili tudi na plešišče. Prvič v življenju so se poskusili v polki in valčku. Jennifer je vsa razgreta od plesa protestirala: »Zakaj moramo zdaj nehati? Rada bi ostala tu!«

Ob slovesu v nedeljo opoldne so si izmenjali naslove, nastali so kontakti, morda prispevek k boljšemu razumevanju med ljudstvi. **Renate Matiassek**

REGIONALNA LIGA

Piše Eda Velik

SAK izgubil tudi vodstvo

VSV – SAK 3:0 (1:0)

SAK: Preschern, Savič, A. Sadjak, Skof, Blajs, Wölbl, Sumberac, Smid (45. M. Sadjak) Eberhard, Pihorner, Lipusch (izključen)

Po izvrstni tekmi proti WAC je tokrat SAK izgubil vrhunski derbi z Beljakom. Očitno se je nasprotnika bal. To pa ne brez vzroka. VSV tudi v regionalni ligi ni spremenil načina svoje igre. Nasprotno – takoj je začel s hudimi prekrški nad slovenskimi nogometaši in na tak način onemogočil plodno tekmo SAK. Pri tem so igralci SAK zaman čakali na pomoč oziroma zaščito sodnika, ki je za nekatere prekrške Beljačanom pokazal le rumeni karton, na drugi strani pa po dveh prekrških izključil Hermanna Lipusch od SAK. To pa vsekakor ne bi smel biti izgovor za tako slabo igro. Z enim igralcem manj in z 1:0 v zaostanku je SAK v 2. polčasu imel več od tekme, vendar še zdaleč ni igral tako kot v tekmi poprej. Igralci so odpovedali na vseh pozicijah in še oba nadaljnja gola VSV so zakrivali sami. Pri 2:0 je Lojze Sadjak po nesreči poslal žogo v svoj gol, 3:0 pa je bila posledica prekrška vratarja SAK Adija Prescherna v kazenskem prostoru.

Pri vseh igralcih smo pogrešali prizadevanje in voljo do zmage. Po tekmi so se opravičevali in izgovarjali s tem, da so se bali nepremišljenih napadov igralcev VSV in s tem povezanih nepotrebnih poškodb.

Številni slovenski navijači so razočarani zapustili beljaški stadion, ker so imeli občutek, da je imel SAK preveč treme pred VSV in da bi trenerja po tolikih, resda neprijetnih tekmah proti VSV, morala vedeti za pravo taktiko, s katero bi lahko premagali tudi tega neprijetnega nasprotnika.

Trener SAK dr. Ivan Ramšak pa je slabo igro svojih varovancev skušal razložiti takole: »Vsako leto ista stvar. Naše igralce VSV potolče v začetni fazi, sodnik pa ne ukrepa ustrezno. Nasprotno. Poleg tega igralci popustijo in sam ne vem, zakaj imamo tako tremo

pred Beljačani.« Trener je spet omenil slabe pogoje, v katerih ta čas poteka trening, in jih navedel tudi kot enega od vzrokov za slabo igro.

»Takah pogojev si Slovenci res ne zaslužimo. Čudim se, da so igralci še toliko motivirani in da se tako prizadevajo, ko žal vidimo, da kulturna in politična javnost nimata pravega razumevanja za šport.«

Konec jesenskega prvenstva v podligi in razredih

PODLIGA VZHOD

V zadnjem krogu pred zimskim odmorom sta se oba slovenska predstavnikova zadovoljivo odrezala. Drugi proti prvemu je bilo geslo tekme v Bilčovsu, ki se je končala z delitvijo točk.

Globasnica pa se je z zmago domači publiko vsaj nekoliko oddolžila za sicer bolj slabo prvo sezono v podligi vzhod.

Bilčovs – Šmihel/L.	1:1
Globasnica – Klopinj	3:2

1. RAZRED D

Sele – Šmihel	4:1
Železna Kapla – Grebinj	1:1
Podkrnos – Dobrla vas	5:2

PRIHODNJA TEKMA SAK – TRAUN

V zadnji, 14. tekmi tekočega prvenstva gosti SAK v nedeljo, 13. 11. 1994, ob 14. uri na celovškem stadionu moštvo iz Trauna, ki zaseda 4. mesto na lestvici.

SAK se na vsak način želi od domače publike posloviti z zmago.

Mladi igralci SAK letos dosejajo zavidljive uspehe

Košarka

MLADINCI

SAK – Bau Egger 78:45 (34:25)

Brez velikih težav so mladinci SAK premagali sovrstnike Bau Eggerja oz. Citroena, ki so bili še lani njihovi največji tekmeči.

Martin Majhen 18 točk, Nejc Jager 16, Stojan Vavti 15, Tomi Hribnik 11, Rok Mišvelj 10, Filip Ereiz 6, Daniel Ramalan 2.

JUNIORJI

Bau Egger – SAK 63:50 (35:28)

Juniorjem SAK se je poznalo, da niso bili uigrani, ker jim je izpadel trening, kajti nekateri člani ekipe so bili teden pred tem na Dunaju.

Davorin Lempl 19 točk, Miha Kranjc 12, Simon Wein 8, Marko Holešek 4, Klemen Kranjc in Janez tomc 3.

Mladi košarkari pri svoji igri

OGLED PRIZORIŠČ ZA IO 2002

»TROMEJA« ni brez izgledov

Pretekli konec tedna je tehnična komisija Mednarodnega olimpijskega komiteja obiskala Koroško, Gorenjsko in Furlanijo-Julijsko krajino, torej dežele treh sosednih držav, ki kandidirajo za organizacijo zimskih olimpijskih iger leta 2002. Ob zaključku ogleda pa je bila v Trbižu tiskovna konferenca, na kateri je predsednik tehničnega komiteja MOK Thomas Bach poročal o vtisih.

Poročilo tehnične komisije, ki je v zadnjih dneh obiskala Trbiž, Kranjsko gorjo in Koroško in si ogledala kraje in objekte, kjer naj bi leta 2002 potekali olimpijski boji, bo sicer na razpolago šele v začetku decembra, iz besed predsednika Nemca Thomasa Bacha pa je bilo razbrati, da kandidatura treh dežel ni brez izgledov, predvsem kar se tiče uvrstitve med štiri kandidate. Bach je v Trbižu poudaril, da je prva tovrstna skupna kandidatura »zelo interesanten projekt, ki hkrati reflektira idejo in duha olimpijskih iger«. Poročal je tudi, da je komisija preučila kraje in mesta v vseh treh

deželah ter da bo v prihodnjih dneh sestavila obširno petsto strani obsegajoče poročilo in ga predložila MOK. Odločitev, ali se bodo Trbiž in z njim Slovenija in Koroška uvrstili med štiri najboljše kandidate, bo sprejeta okrog 20. januarja prihodnjega leta, dokončna odločitev, kdo bo organiziral zimske olimpijske igre leta 2002, pa bo MOK sprejel na svojem zasedanju 27. junija v Budimpešti. V imenu kandidata za organizacijo olimpijskih iger ob tromeji je Cristiano Degano izpostavil dobro sodelovanje vseh treh dežel v pripravljalnem odboru. Poudaril je tudi, da je Italija za svoj del projekta zagotovila vsa potrebna finančna sredstva in dejal, da isto meni tudi za Slovenijo in Koroško. Tako Degano kot tudi italijanski član MOK Primo Nebiolo sta zavzela stališče tudi v zvezi s političnim sporom med Slovenijo in Italijo. V prisotnosti članov MOK sta zagotovila, da ima Italija resen interes, da reši odprta vprašanja na način kot se spodobi med dvema sosedama.

ŠAH / KOROŠKO PRVENSTVO

5:3 – pomembna zmaga šahistov SŠZ proti ASK

SŠK »Obir« boljši od Frantschacha

V 3. kolu koroškega šahovskega prvenstva v prvem razredu vzhod so šahisti Slovenske športne zveze / Carimpex I dosegli pomembno zmago. V vrhunski tekmi kola so premagali vodečo ekipo ASK/KSV iz Celovca s 5:3 in tako zmanjšali zaostanek za še vedno vodilnimi Celovčani na poldrugo točko. Zmagali so Vinko Cuderman, Gorazd Živkovič in Dunja Lukan, remizirali Silvo Kovač, Arnold Hattenberger, Jozi Amrusch in Branko Kolter, izgubil pa je Rupert Reichmann. V prihodnjem kolu (19. novembra) slovenski šahisti gostijo drugouvrščeno ekipo WAC (7:1 proti SG RBB Wolfsburg).

V 2. razredu C so šahisti SŠK »Obir« iz Železne Kaple

premagali Frantschach prav tako s 5:3 in si s tem zagotovili mesto v sredini lestvici. Zmagali so Hans-Christian, Harald in Johann Wolte ter ravnatelj Hanzi Stossier, remizirala sta Dušan Jokovič in Karner, izgubila pa Hanschou in Pasterk.

Uspešen je bil tudi nastop drugih moštev v 4. razredu: SŠK »Obir« II je premagal celovški »Zugzwang« s 3,5:1,5 (zmagali so Hanschou, Stossier in Topar, Karner pa je remiziral proti bivšemu igralcu SŠZ Franciju Rulitzu), SŠZ/Posojilnica Celovec II pa ekipo iz Feistritza v Dravski dolini s 3:2. Zmagala sta Ivko Ferm in Hanzi Sablatnik, remizirala Ivan Lukan in Tončka Einspieler, izgubil pa je Robert Hedenik.

Kapelčani so si s ponovno zmago utrdili vodstvo na lestvici, SŠZ pa odlično tretje mesto.

I. L.

SLOVENSKI ŠPORTNI KLUB OBIR

vabi na

občinski šahovski turnir

v soboto, 12. 11. 1994, ob 13. uri
in v nedeljo, 13. 11. 1994, ob 9. uri
v Espresso Piroutz »ZUZE« v Železni Kapli

TEKMOVANJE BO V SLEDEČIH SKUPINAH:
mladinci in mladinke do 15 let ● odrasli nad 15 let ● igralci z elo točkami do 15 let ● igralci z elo točkami nad 15 let

PO FINALU SIMULTANKA
Prijave sprejema do sobote, 12. 11. 1994, do 11. ure
Anka Hribar (Posojilnica-Bank)
Vašega obiska se veseli prireditelj